

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Tdo/13/2015                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 9015897685                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 08.01.2019                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Martin Piovartsy         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2019:9015897685.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci obvineného Z. M. a spol. pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“) spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona a iné, o dovolaní sestry obvineného Ing. B. J., E. J. W., a o dovolaní obvineného Ing. B. J. podanom prostredníctvom obhajcu Mgr. Juraja Šimunyho proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 10. marca 2011, sp. zn. 7To/43/2010, na neverejnom zasadnutí konanom 8. januára 2019, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie sestry obvineného Ing. B. J., E. J. W., sa odmieta.

Podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. B. J. sa odmieta.

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo 16. apríla 2010, sp. zn. 2T/14/2000, boli obvinení Z. M., M. C., M. M. a Ing. B. J. uznaní za vinných zo spáchania v bode I/ trestného činu vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona a obvinení Z. M. v bode II/ trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

I/ obvinení Z. M., M. C. a Ing. B. J. spoločne po vzájomnej dohode a v spoločnosti ďalšej, doposiaľ nezistenej osoby, dňa 15. januára 1999 asi o 10.00 hod. navštívili v priestoroch firmy T. T., a.s. v E. na V. ulici poškodeného Ing. O. V., od ktorého, hrozil mu, že by to s ním nemuselo dobre dopadnúť, požadovali vyplatenie sumy 3 000 000,- Sk ako pohľadávku firmy A. B. O., následne odišli a do kancelárie poškodeného Ing. O. V. sa všetci štyria vrátili v ten istý deň asi o 12.00 hod., a keď im poškodený Ing. O. V. z obavy o svoju osobu oznámil, že môže zohnať maximálne 2 000 000,- Sk, doposiaľ nezistená osoba ho udrela rukou do oblasti tváre a krátkou ručnou strelnou zbraňou mu mierila na oblasť brucha, pričom mu obvinený Ing. B. J. oznámil, že do 22. januára 1999 im musí vydať sumu 5 000 000,- Sk, čo vybaví obvinený Z. M.; obvinení Z. M., M. C. a M. M. v dopoludňajších hodinách dňa 22. januára 1999 opäťovne v priestoroch firmy navštívili poškodeného Ing. O. V., požadujúc od

neho zaplattenie sumy 5 000 000,- Sk, pričom však boli zadržaní príslušníkmi polície.

II/ obvinený Z. M. v priestoroch svojho rodinného domu na J. ulici č. XX v E. od presne nezisteného dňa mesiaca december 1998 až do 22. januára 1999 bez oprávnenia prechovával pištoľ zn. ČZ 75 B, cal. 9 mm, LUGGER, bez výrobného čísla, spolu so zásobníkom.

Za to bol každý z nich odsúdený podľa § 235 ods. 2 Trestného zákona a obvinený Z. M. aj s použitím § 35 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky. Podľa § 39a ods. 2 písm. a) Trestného zákona boli na výkon trestu odňatia slobody zaradení do I. (prvej) nápravnovúchovnej skupiny.

Obvinenému Z. M. súd podľa § 55 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil aj trest prepadnutia vecí, a to pištole zn. ČZ 75 B, kal. 9 mm, LUGGER, bez výrobného čísla, spolu so zásobníkom. Zároveň vyslovil, že podľa § 55 ods. 6 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

Ohľadom náhrady škody okresný súd podľa § 229 ods. 1 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 poškodeného Ing. O. V., nar. X. B. XXXX, bytom E., A. č. XXXX, prechodne bytom E., O. C. č. XXX, odkázal s nárokom na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach.

Na podklade včas podaných odvolaní obvinených Z. M., M. C., M. M. a Ing. B. J. a odvolania prokurátorky Okresnej prokuratúry Topolčany voči uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Nitre rozsudkom z 10. marca 2011, sp. zn. 7To/43/2010, rozhodol tak, že:

výrokom I/ podľa § 258 ods. 1 písm. e), písm. f), ods. 2 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výrokoch o treste u obvinených Z. M. a Ing. B. J. a vo výroku o náhrade škody, pričom zároveň podľa § 259 ods. 3 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 uložil

- obvinenému Z. M. podľa § 235 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 35 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 39a ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do I. nápravnovúchovnej skupiny, a podľa § 53 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 8 000,- (osemtisíc) eur. Zároveň vyslovil, že podľa § 54 ods. 2 Trestného zákona pripadá vymožená suma peňažného trestu štátu. Podľa § 54 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil obvinenému Z. M. náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jedného) roka. Podľa § 55 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil obvinenému Z. M. trest prepadnutia vecí, a to jednej pištole zn. ČZ 75 B, cal. 9 mm, LUGGER, bez výrobného čísla, spolu s jedným zásobníkom, s tým, že podľa § 55 ods. 6 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stal štát,

- obvinenému Ing. B. J. podľa § 235 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) rokov, na výkon ktorého ho podľa § 39a ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do I. nápravnovúchovnej skupiny, a podľa § 53 ods. 1 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 10 000,- (desaťtisíc) eur. Zároveň vyslovil, že podľa § 54 ods. 2 Trestného zákona pripadá vymožená suma peňažného trestu štátu. Podľa § 54 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil obvinenému Ing. B. J. náhradný trest odňatia slobody v trvaní 14 (štrnásť) mesiacov.

Ohľadom náhrady škody krajský súd podľa § 229 ods. 1 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 odkázal poškodeného Ing. O. V. s nárokom na náhradu škody na konanie o občianskoprávných veciach.

Výrokom II/ podľa § 258 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 napadnutý rozsudok v časti, týkajúcej sa obvineného M. M., zrušil.

Vo výroku III/ podľa § 256 Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2005 odvolania obvinených Z. M., M. C. a Ing. B. J. a prokurátorky Okresnej prokuratúry Topolčany v

časti proti obvineným M. C. a M. M. ako nedôvodné zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom súdu druhého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 10. marca 2011, kedy vo veci rozhodol Krajský súd v Nitre.

Odpis rozhodnutia krajského súdu prevzal obvinený Ing. B. J. 2. mája 2011, jeho obhajca JUDr. Ladislav Jonáš 29. apríla 2011 (č. l. 1404 p. v.) a Okresnej prokuratúre Topoľčany bol doručený 28. apríla 2011 (č. l. 1413).

Okresnému súdu Topoľčany bolo 27. februára 2014 doručené dovolanie proti právoplatnému rozsudku Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 2T/14/2000, podané sestrou obvineného Ing. B. J., E. J., ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 5 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku, a doložené výslovným písomným súhlasom k podaniu dovolania, udeleným obvineným Ing. B. J. jeho sestre E. J..

Zásadné porušenie práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku) videla dovolateľka v tom, že súd sa zákonným spôsobom nevysporiadal so skutočnosťou, že poškodeného Ing. O. V. zastupoval pred súdom právny zástupca, ktorý v konaní zastupoval obvineného Z. M..

V nadväznosti na uvedenú výhradu, formulovanú v rámci dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolateľka založila naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku na tvrdení o nezákonnosti dvoch úkonov vykonaných v prípravnom konaní so spoločníkmi V. a M. v tom istom čase na rôznych miestach za prítomnosti právneho zástupcu obvineného Z. M. a pri nerešpektovaní práva obvineného Ing. B. J. zúčastniť sa výsluchu svedkov tak, aby tieto úkony zodpovedali požiadavkám kontradiktórnosti konania. Doplnila, že neposkytnutie možnosti vypočúvať svedkov a spochybniť ich argumenty nie je možné zhojiť výpoveďou týchto svedkov v neskoršom konaní. Súdu prvého stupňa tiež vyčítala, že s týmito i neskoršími výpoveďami menovaných svedkov, vrátane ich výpovedí pred súdom, ňou označených ako nedôveryhodných a nepresvedčivých, sa nevysporiadal náležitým spôsobom, keď nimi uvádzané skutočnosti považoval napriek zisteniam produkovaným pred súdom za dokázané. Dovolateľka zároveň poukázala na výpoveď spoločníka M., na základe ktorej považovala za jednoznačne preukázané, že žiadne vydieranie ani iná trestná činnosť sa v jeho prítomnosti nediali. Svedectvo svedkyne V. označila za účelovú lož. Z výpovede ošetrojúceho lekára a pacientky z jeho ordinácie podľa názoru dovolateľky vyplynulo, že dokladovaná práceneschopnosť bola fiktívna. Odvolací súd obvinila z porušenia zásady zákazu deformácie dôkazu, keď vyvodil skutkové zistenia, ktoré nevyplynuli z vykonaného dokazovania, a z nerešpektovania zásady in dubio pro reo a zásady prezumpcie nevinu.

Vychádzajúc z citovaného nálezu Ústavného súdu Českej republiky z 21. októbra 1999, sp. zn. III. ÚS 258/1999, zastávala dovolateľka názor, že k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku došlo svojvoľným výkladom a aplikáciou príslušných právnych predpisov zo strany odvolacieho súdu.

S ohľadom na uvedené navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyslovení porušenia zákona z prezentovaných dôvodov zrušil napadnuté rozhodnutia a Okresnému súdu Topoľčany prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V nadväznosti na doručené dovolanie súd prvého stupňa s odkazom na § 373 ods. 1 až 3 Trestného poriadku vyzval dovolateľku (sestru obvineného E. J. W.) na zvolenie si obhajcu a podanie dovolania prostredníctvom obhajcu v lehote 30 dní. Dovolateľka prevzala výzvu 17. júna 2014. Výzvu na postup v zmysle § 373 ods. 1 až 3 Trestného poriadku zaslal prvostupňový súd aj obvinenému, ktorý ju prevzal 23. júna 2014.

Na základe žiadosti obvineného Ing. B. J. o ustanovenie obhajcu na jeho zastupovanie v dovolacom konaní, odôvodnenej jeho nepriaznivou finančnou situáciou a doručenej Okresnému súdu Topoľčany 13.

augusta 2014, bol opatrením predsedníčky senátu Okresného súdu Topoľčany z 25. novembra 2014 obvinenému Ing. B. J. pre konanie o dovolaní ustanovený obhajca Mgr. Juraj Šimuny.

Obvinený Ing. B. J. následne prostredníctvom ustanoveného obhajcu Mgr. Juraja Šimunyho podal na Okresnom súde Topoľčany 13. februára 2015 dovolanie voči rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo 16. apríla 2010, sp. zn. 2T/14/2000, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 10. marca 2011, sp. zn. 7To/43/2010, z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

Dovolanie obvineného sa svojím obsahom zhoduje so skôr podaným dovolaním jeho sestry, ktorého je v podstate doslovným prepisom a v porovnaní s ktorým obsahuje len presnejšiu formuláciu námietok, na ktorých obvinený založil uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keď obvinený záver o porušení jeho práva na obhajobu, vyvolanom nezákonnosťou úkonov vykonaných v prípravnom konaní i pred súdom, vyvodil z porušenia § 16 písm. a) zákona č. 132/1990 Zb. o advokácii, ktorého sa mal dopustiť JUDr. Imrich Ručkay, ktorý ako zvolený právny zástupca zastupoval v prejednávanej veci poškodeného Ing. O. V., hoci až do času, keď si obvinený Z. M. zvolil za obhajcu JUDr. Dušana Ivana, bol na základe opatrenia z 22. januára 1999 ustanovený práve za jeho obhajcu.

Obvinený rovnako navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku po zistení dôvodu dovolania podľa § 371 Trestného poriadku vyslovil rozsudok o porušení zákona a v zmysle § 371 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo 16. apríla 2010, sp. zn. 2T/14/2000, zrušil a vec v zmysle § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prvostupňový súd doručil dovolanie obvineného Ing. B. J. na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Topoľčany.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného pripustila, že konanie advokáta JUDr. Imricha Ručkaya, ktorý sa v tej istej veci zúčastnil na úkonoch trestného konania najskôr v pozícii ustanoveného obhajcu obvineného Z. M. a následne ako splnomocnenec poškodeného Ing. O. V., možno posudzovať ako vybočenie z pravidiel etiky advokáta. Zároveň sa však nestotožnila s názorom obvineného, že by v dôsledku toho bolo napadnuté rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, či došlo k porušeniu jeho práv na obhajobu. Naopak, zastávala názor, že dokazovanie v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom bolo realizované zákonom predpísaným spôsobom a v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie súdu v merite veci. Rovnako trvala na tom, že v priebehu trestného konania boli plne rešpektované všetky procesné práva obvineného, vrátane práva na obhajobu. Zároveň poukázala na skutočnosť, že úkony prípravného konania, ako aj konanie pred súdom boli realizované podľa Trestného poriadku č. 141/1961 Zb. účinného do 31. decembra 2005, pričom zásada kontradiktórnosti bola do praxe zavedená až Trestným poriadkom č. 301/2005 Z. z. účinným od 1. januára 2006. Záverom konštatovala, že skutkové a právne závery, ku ktorým dospeli vo veci rozhodujúce súdy pri hodnotení dôkazov, považuje za správne.

S prihliadnutím na uvedené prokurátorka dovolaciemu súdu navrhla, aby dovolanie obvineného Ing. B. J. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní podanom obvineným prostredníctvom obhajcu Mgr. Juraja Šimunyho. Najvyšší súd Slovenskej republiky s upozornením, že dovolanie podala sestra obvineného s výslovným písomným súhlasom obvineného, a teda v zmysle § 373 ods. 1 a 3 Trestného poriadku bolo potrebné postupovať len voči nej, a nie aj voči obvinenému, ktorý dovolanie (pôvodne) nepodal, vec vrátil súdu prvého stupňa ako predčasne predloženú s pokynom na postup voči dovolateľke v zmysle § 373 ods. 1 Trestného poriadku a následne podľa § 376 Trestného poriadku.

V súlade s usmernením dovolacieho súdu okresný súd vyzval dovolateľku (sestru obvineného), aby v lehote 14 dní predložila súdu dovolanie prostredníctvom advokáta. Predmetná výzva jej bola doručená 25. apríla 2016.

Po uplynutí stanovenej lehoty, v rámci ktorej dovolateľka na výzvu okresného súdu žiadnym spôsobom nereagovala, súd prvého stupňa 18. októbra 2018 opätovne predložil vec dovolaciemu súdu na rozhodnutie o dovolaní podanom sestrou obvineného E. J. W..

Napriek predchádzajúcim výzvam okresného súdu z 10. júna 2014 a 1. marca 2016, ktoré zo strany dovolateľky ostali bez odozvy, dovolací súd ju, rezumujúc doterajší priebeh konania a poukazujúc na príslušnú právnu úpravu (§ 382 písm. d), § 373 ods. 1, § 373 ods. 2 Trestného poriadku), opätovne výslovne upozornil, že ako oprávnená osoba, konajúca na podklade § 369 ods. 5 Trestného poriadku po výslovnom písomnom súhlase obvineného, ktorá podala dovolanie, ho ako jediná môže podať aj v zákonom požadovanej forme, t.j. prostredníctvom obhajcu, a teda že tento nedostatok zákonom ustanovenej formy dovolania nemožno zhojiť dovolaním podaným prostredníctvom advokáta, ktorý je zvoleným obhajcom obvineného a dovolanie vypracoval v jeho mene. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolateľku zároveň vyzval, aby si v lehote do 14. novembra 2018 zvolila obhajcu, ktorý ju bude v dovolacom konaní zastupovať a len prostredníctvom ktorého môže podať dovolanie, a podľa § 373 ods. 4 Trestného poriadku poučil, že po márnom uplynutí tejto lehoty podané dovolanie podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku bez meritórneho preskúmania vecí odmietne.

V reakcii na uvedenú výzvu dovolacieho súdu, adresovanú dovolateľke, obvinený Ing. B. J. 13. novembra 2018 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky telefonicky oznámil, že obhajcu už majú ustanoveného súdom a dokumenty zašle elektronickou poštou.

Dňa 14. novembra 2018 bola dovolaciemu súdu elektronickými prostriedkami doručená odpoveď dovolateľky na výzvu z 26. októbra 2018, súčasťou ktorej, odvolávajúc sa na telefonické oznámenie uskutočnené obvineným 13. novembra 2018, bolo opatrenie predsedníčky senátu Okresného súdu Topoľčany z 25. novembra 2014 o ustanovení obhajcu Mgr. Juraja Šimunyho obvinenému Ing. B. J. pre konanie o dovolaní a dovolanie obvineného Ing. B. J. podané 13. februára 2015 prostredníctvom ustanoveného obhajcu.

V odpovedi dovolacieho súdu z 19. novembra 2018 na podanie dovolateľky zo 14. novembra 2018 bolo sestre obvineného E. J. W. zdôraznené, že v danej veci boli podané dve dovolania, ktoré sa posudzujú samostatne, a teda aj podmienky stanovené zákonom musia byť splnené pre každé z dovolaní osobitne, t.j. obe musia byť podané prostredníctvom obhajcu a obaja dovolatelia musia byť obhajcom aj zastúpení. Opätovne jej bola adresovaná aj výzva, aby si zvolila obhajcu, ktorý ju bude zastupovať a prostredníctvom ktorého dovolanie podá. Uvedená odpoveď bola dovolateľke doručená 28. novembra 2018.

Napriek uvedenému dovolateľka v lehote určenej dovolacím súdom, ani do dňa jeho rozhodovania, na doručení výzvy žiadnym spôsobom nereagovala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) predovšetkým skúmal, či predmetné dovolania (t. j. dovolanie sestry obvineného a dovolanie obvineného) boli podané oprávnenými osobami, či sú prípustné a či boli podané v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať.

Dovolaniami bol napadnutý právoplatný rozsudok Krajského súdu v Nitre ako súdu odvolacieho, ktorým bol vo vzťahu k obvinenému Ing. B. J. na základe odvolania prokurátorky zmenený výrok o treste obvineného Ing. B. J. a jeho odvolanie proti rozsudku okresného súdu bolo zamietnuté. Proti takémuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. h) a § 566 ods. 3 Trestného poriadku.

Obe dovolania boli podané oprávnenou osobou - sestra obvineného ako súrodenec obvineného je za predpokladu, že dovolanie podá v prospech obvineného a s jeho výslovným písomným súhlasom, osobou oprávnenou na podanie dovolania podľa § 369 ods. 5 Trestného poriadku a samotný obvinený je na podanie dovolania oprávnený v zmysle § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku - a zároveň na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Súčasne obe podané dovolania spĺňajú podmienky uvedené v § 372 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Zároveň však dovolací súd pri nahliadnutí do spisového materiálu predbežným preskúmaním podaných dovolaní zistil, že kým včas podané (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) dovolanie sestry obvineného E. J. W. v rozpore s § 373 ods. 1 Trestného poriadku nebolo podané prostredníctvom obhajcu, dovolanie obvineného Ing. B. J. podané v súlade s § 373 ods. 1 Trestného poriadku prostredníctvom obhajcu Mgr. Juraja Šimunyho nebolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 382 Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak

a) bolo podané oneskorene,

d) nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1.

Podľa § 369 ods. 5 Trestného poriadku v prospech obvineného, s jeho výslovným písomným súhlasom, môže dovolanie podať aj príbuzný obvineného v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel alebo druh. Ak je obvinený mladistvý, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže i proti vôli obvineného za neho v jeho prospech podať dovolanie aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

Podľa § 373 ods. 3 Trestného poriadku ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

Podľa § 373 ods. 4 Trestného poriadku ak dovolací súd po predložení dovolania zistí, že dovolateľ nie je zastúpený obhajcom, poučí dovolateľa podľa odseku 2 a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku. Ak táto lehota márne uplynie, rozhodne podľa § 382 písm. d).

Podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku ak podanie nie je úplné alebo má iné odstrániteľné chyby, predseda senátu vyzve osobu oprávnenú podať dovolanie alebo obhajcu obvineného, aby tieto nedostatky odstránil. Predseda senátu zároveň určí primeranú lehotu na ich odstránenie. Ustanovenie § 311 ods. 3 platí primerane.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku, § 373 ods. 4 Trestného poriadku, § 379 ods. 1 Trestného poriadku), dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky, s

ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, popisujúce priebeh konania po vydaní rozhodnutia odvolacieho súdu, vo vzťahu k dovolaniu podanému sestrou obvineného Ing. B. J., E. J. W., k záveru, že ho je nevyhnutné odmietnuť podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku, keďže nebola splnená podmienka dovolania podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku, a to ani po opakovanom postupe podľa § 373 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Na podklade predloženého spisového materiálu musel Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatovať, že sestra obvineného ako osoba v zmysle a po splnení podmienok podľa § 369 ods. 5 Trestného poriadku oprávnená podať dovolanie ku dňu rozhodovania dovolacieho súdu o dovolaní nespĺnila procesnú podmienku dovolania, ktorou je jeho podanie prostredníctvom obhajcu. Prítom výzvami prvostupňového súdu z 10. júna 2014 (č. l. 1519) a z 1. marca 2016 (č. l. 1564) a dovolacieho súdu z 26. októbra 2018 a z 19. novembra 2018 jej bola dostatočne zrozumiteľne adresovaná požiadavka na zvolenie si obhajcu v primeranom čase.

Keďže dovolateľka E. J. W. nepodala dovolanie prostredníctvom obhajcu, ako to vyžaduje už citované ustanovenie § 373 ods. 1 Trestného poriadku, a to ani po postupe podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, jej dovolanie podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku odmietol.

Dovolací súd musel odmietnuť aj dovolanie podané v prejednávanej veci samotným obvineným Ing. B. J. prostredníctvom obhajcu Mgr. Juraja Šimunyho, a to podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku, keďže na základe predloženého spisového materiálu mal za nepochybné, že dovolanie obvineného Ing. B. J. bolo podané oneskorene.

Lehotu na podanie dovolania upravuje vyššie citované ustanovenie § 370 ods. 1 Trestného poriadku, a to tak, že ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, lehota na jeho podanie je obmedzená tromi rokmi a začína plynúť od posledného doručenia napadnutého rozhodnutia obvinenému, respektíve jeho obhajcovi. V preskúmvanej veci je rozhodujúce doručenie predmetného rozhodnutia obvinenému, pretože bolo vykonané najneskôr. Ako bolo uvedené vyššie, obvinený Ing. B. J. prevzal rozhodnutie súdu druhého stupňa, proti ktorému ním podané dovolanie smeruje, 2. mája 2011, a teda posledným dňom na podanie mimoriadneho opravného prostriedku bol 2. máj 2014, ktorý svojim číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom nastala udalosť určujúca začiatok plynutia lehoty (§ 63 ods. 4 Trestného poriadku). Dovolanie obvineného bolo prostredníctvom obhajcu podané na súde prvého stupňa osobne 13. februára 2015 (č. l. 1536).

Pre zachovanie lehoty na podanie dovolania bolo v danom prípade potrebné, aby dovolanie bolo na súd prvého stupňa podané najneskôr 2. mája 2014, čo splnené nebolo. Dovolanie bolo obvineným podané po viac než troch rokoch a deviatich mesiacoch odo dňa, keď mu rozhodnutie súdu druhého stupňa bolo doručené. Z uvedeného vyplýva, že dovolanie obvineného Ing. B. J. bolo podané oneskorene.

Z konštatovaného je zrejmé, že dovolanie obvineného Ing. B. J. bolo podané po márnom uplynutí zákonnej lehoty, a preto ho Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.